

Chas Newkey-Burden

JUSTIN BIEBER

INLEIDING

In april 2010 gaf Justin Bieber in Washington DC, de hoofdstad van de Verenigde Staten, een liveoptreden voor een publiek van 30.000 fans. Voor een jochie van zestien is dat al indrukwekkend genoeg... maar het is zelfs nog wonderbaarder. Dat optreden vond plaats bij het Witte Huis, en tussen die 30.000 mensen zat het stel dat daar woont: de president van de Verenigde Staten van Amerika, Barack Obama, en zijn vrouw Michelle. De First Lady danste op Justins liedjes. Onvoorstelbaar gewoon, helemaal als je weet dat dit de tweede keer was dat de jonge Justin voor haar en de president zong! De locatie van het optreden – de machtsbasis van een wereldwijde grootmacht – was toepasselijk, want in de laatste paar jaar heeft Justin zich ontwikkeld tot een ware grootmacht in de wereld van de popmuziek.

Hij heeft nu miljoenen fans verspreid over de hele wereld,

maar om zijn liefhebbers ‘fans’ te noemen is een understatement: hun toewijding aan Justin gaat veel verder dan in het normale fandom. De absurde wervelwind van opwindend die hem overal volgt waar hij gaat of staat, heeft de naam ‘Biebermania’ gekregen. Die ‘mania’ komt hij overal ter wereld tegen, van op hol geslagen menigtes fans in Australië tot soortgelijke hysterische taferelen in Nieuw-Zeeland, Parijs en New York – en overal daartussenin.

Wanneer hij naar een land vliegt, stromen er bij het vliegveld reusachtige menigtes samen om hem te begroeten. In elk land zijn de taferelen hetzelfde: duizenden huilende en krijsende bewonderaars die elkaar verdringen om maar dichterbij hem te komen. Die hyperventilerende fans hebben zelfs hun eigen taaltje ontwikkeld om hun toewijding in uit te drukken: ‘OMB’ betekent ‘Oh My Bieber’, een ‘Belieber’ is iemand die ‘believes (gelooft) in Justin’ en een ‘Bieberholic’ is, in Justins eigen woorden, iemand die ‘verslaafd is aan de Bieb’.

Maar hoe beroemd en populair Justin ook wordt, hij zal nooit vergeten hoe het allemaal begon: met een doodnormale YouTube-account waarop hij en zijn moeder filmpjes zetten waarin hij liedjes zong. Aanvankelijk dachten ze niet dat behalve familieleden en een paar vrienden iemand die clips zou bekijken. Maar toen ze op 19 januari 2007 op de uploadknop drukten om hun allereerste filmpje online te zetten, brachten ze een reeks van gebeurtenissen op gang die

Justin uiteindelijk in een van de beroemdste mensen op aarde zou veranderen.

Het lot zou hem en zijn moeder wegvoeren van hun nederige bestaan in een kleine plaats in Canada, naar een nieuw leven in het hart van de muziekindustrie in Amerika. De baas van de platenmaatschappij die hem daar dolgelukkig onder contract zette, geloofde dat hij een ster had ontdekt die zo succesvol kon worden als The Beatles, Elvis Presley en Michael Jackson bij elkaar.

Justin is nooit vergeten waar zijn wortels liggen, en dat mogen wij ook nooit doen. Als je hem nu van een afstandje bekijkt, is het verleidelijk om hem te zien als een jongen met heel veel mazzel, maar voordat het lot Justin beroemdheid, voorspoed en succes toebedeelde, heeft hij zware, zelfs hartverscheurende obstakels moeten overwinnen. Zijn ongehooflijke levensverhaal duikelt als een achtbaan van de hoogste hoogtes tot de diepste dieptes en weer terug. Zijn leven lijkt soms wel een film, een grote publiekstrekker met een meeslepend plot en vol drama en inspiratie.

Laten we bij het begin beginnen...

DE GEBOORTE VAN EEN STER

Justin Drew Bieber werd geboren om 00.56 uur op 1 maart 1994, in een Canadese stad genaamd London. Zijn kindertijd bracht hij door in het stadje Stratford, in de Canadese provincie Ontario. In zijn eigen woorden is zijn oude woonplaats ‘een kleine plaats van 30.000 inwoners, midden in de rimboe’. Hij heeft ook gezegd dat ‘Stratford nooit iets bijzonders heeft voortgebracht’. Justins miljoenen fans over de hele wereld zullen het daar niet mee eens zijn – evenals veel van de inwoners van Stratford. Mensen die de geschiedenis van Canada kennen, zullen erop wijzen dat er behalve Justin absoluut nog meer beroemde figuren in Stratford hebben gewoond, zoals Thomas Edison, de uitvinder van de gloeilamp. Maar voor miljoenen meisjes over de hele wereld is de enige persoon die ooit in de plaats heeft gewoond die er werkelijk toe doet Justin Drew Bieber.

In wat voor omgeving is Justin dan opgegroeid? Stratford is een vriendelijke en over het algemeen vredige plaats die in 1997, toen Justin nog maar een peuter van drie was, werd verkozen tot ‘de mooiste stad ter wereld’. De plaats is vernoemd naar de Engelse marktstad Stratford-upon-Avon, die vooral bekend is omdat de beroemde toneelschrijver William Shakespeare daar is geboren en opgegroeid. Het Canadese Stratford is met recht trots op die connectie en organiseert jaarlijks een Shakespeare Festival in zijn theaters... theaters waarbuiten één ervan Justin als kind muziek heeft staan maken.

Net als zijn geboorteplaats is vernoemd naar de hoofdstad van Engeland, zo zijn ook veel straten en rivieren in Stratford vernoemd naar Engelse plaatsen. Zoals veel van zijn medebewoners heeft Justin verrukt zitten kijken naar de zwanen – zowel witte als zwarte – die sierlijk voortglijden over de rivier de Avon (die in overeenstemming met het Engelse thema oorspronkelijk de Thames heette). Niet ver van de rivier ligt een indrukwekkend park waar hij zich in zijn kindertijd ook heel wat uurtjes heeft vermaakt.

Justins ouders, Jeremy en Pattie, waren dolblij met de geboorte van hun zoon, een kleine maar kerngezonde baby. Ze waren meteen verzot op hem, en natuurlijk supertrots. Zoals de meeste kersverse ouders doen, bespraken ze onder elkaar op wie van hen hij het meest leek. De waarheid is dat zijn uiterlijk een mengeling is van hun gelaatstreken: hij heeft de ogen en oren van zijn vader, maar de lippen van zijn moeder.

Justins geboorte was een bron van licht en geluk in hun leven.

De droevige realiteit is dat hun huwelijk uit elkaar begon te vallen in de jaren die volgden op Justins geboorte. Na verloop van tijd zijn Jeremy en Pattie uit elkaar gegaan en gescheiden. Jeremy verhuisde naar Winnipeg in de Canadese provincie Manitoba. Pattie, die de volledige voogdij over hun zoon kreeg, bleef in Stratford wonen, waar ze zelf was ook opgegroeid. Ze nam haar meisjesnaam weer aan en was van toen af aan Pattie Mallette, maar ze vond dat Justin zijn vaders achternaam, Bieber, moest houden.

Het gezin was nooit bijzonder welvarend geweest, en als alleenstaande moeder was het voor Pattie moeilijk om het hoofd boven water te houden. Justin bracht zijn kindertijd dan ook door in een bescheiden huurwoning in een van de armste wijken van Stratford. Ze beleefden moeilijke tijden, maar Justin was een lief kind, en wat voor financiële uitdagingen zijn moeder ook het hoofd moest bieden, door haar toewijding kwam hij nooit tekort aan liefde.

Toen hij tijdens een interview met het Canadese weekblad *Maclean's* terugblikte, deed Justin zijn best om een objectief en eerlijk beeld van zijn kinderjaren te scheppen. 'Ik bedoel maar, sommige mensen hebben de verkeerde indruk,' begon hij. 'Ik was nooit arm. Ik heb mezelf nooit gezien als iemand die niet veel geld had. Maar ik had niet véél geld. Ik kon vaak niet veel nieuwe kleren betalen. Maar ik

had een dak boven mijn hoofd. Ik had het heel goed. Ik had mijn grootouders, die zag ik erg vaak en die waren erg lief. Dus ik kreeg in mijn kindertijd alles wat ik wilde.’

Pattie hield van Justin en wilde alleen het beste voor hem. Ze is een diep religieuze vrouw en bad dagelijks tot God dat Hij de dromen van haar zoon zou laten uitkomen. De meeste weekenden nam ze Justin mee naar de kerk, dus ervoer hij al jong het gemeenschapsgevoel dat kerkgangers onder elkaar vaak vinden. Hij kwam uit een klein gezin van twee personen, maar wanneer hij hun kerk binnenstapte, vond hij daar in de vorm van de parochie een veel grotere familie, en dat schonk hem broodnodige extra warmte en emotionele geborgenheid. Ook zijn moeder voelde die warmte en geborgenheid, en kon ze goed gebruiken.

Maar het belangrijkste was dat Justin dol was op de muziek die deel uitmaakte van iedere kerkdienst. Pattie zong in het kerkkoor, en haar jonge zoon vond de hymnen en verblijdende deuntjes die tijdens de diensten door de kerk galmde volledig betoverend. Pattie droomde ervan om ook op andere manieren op te treden. Als kind wilde ze dolgraag actrice worden, maar die ambities had ze opgegeven toen ze niet alleen een moeder, maar zelfs een alleenstaande moeder werd.

Ze heeft over die tijd verteld dat het zwaar voor haar was om haarzelf en Justin voorzien te houden van eten, kleding en onderdak. ‘We leefden onder de armoedegrens,’ zei Pat-

tie in tegenstelling tot wat Justin zich van die tijd herinnert. ‘We hadden een dak boven ons hoofd en eten in huis, maar het bleef moeilijk.’ Om het hoofd boven water te kunnen houden, moest ze superhard werken. ‘Ik had twee banen nodig om van rond te komen,’ zei ze. ‘Maar in de primaire levensbehoeften waren we voorzien.’

Van tijd tot tijd sprongen haar ouders, Bruce en Diane Dale, bij met broodnodig geld en onuitputtelijke morele steun. Diane was een vooraanstaand lid van de Stratfordse gemeenschap en werkte als conservator in het stadhuis, al is ze sindsdien met pensioen gegaan.

Iemand die Justin al vanaf jonge leeftijd van dichtbij heeft meegemaakt, is Chad Ritter, die voor de jongen een onofficiële ‘grote broer’ was. Ritter raakte bevriend met Pattie toen Justin nog klein was, en heeft dus van dichtbij kunnen aanschouwen hoe de toekomstige popsensatie opgroeide. Ritter reed in het weekend naar Stratford om leuke uitstapjes met Justin te maken. Samen gingen ze bowlen, of poolen of Laser Quest spelen. Ze genoten allebei met volle teugen. Ritter beschreef Justin als ‘een beetje een wijsneus, een grappenmaker, een clown, het soort jongen die zijn hele klas vermaakt. Hij vindt het heerlijk om een reactie uit mensen te krijgen, om lekker te rotzooien.’

Justins woonomstandigheden beschreef Ritter als nogal bescheiden. ‘Ze woonden in een appartement met twee slaapkamers, in de kelder van een groot complex in een ach-

terbuurt van Stratford,’ zei hij. ‘Zijn moeder had het zwaar. Ze had geen fulltimebaan. Ze kon het zich niet altijd veroorloven om dingen voor Justin te kopen.’ Toch is Ritter overtuigd dat dit ergens in Justins voordeel heeft gewerkt. ‘Ik denk dat Justin door hun financiële situatie en hun woonsituatie een stukje sneller is opgegroeid, want hij is begonnen met niets. De meeste kinderen hebben geen benul van verantwoordelijkheden en zouden wat hij doet nooit kunnen.’

-JB-

Op de een of andere manier slaagden Pattie en Justin erin om te overleven, maar ze hadden het nooit ruim. ‘Toen ik jong was, hadden we nooit veel geld,’ zei Justin. ‘We hebben nooit in een woonhuis gewoond.’ Ondanks zijn besef dat ze aan de armere kant van de welvaartsschaal leefden, praat Justin toch met genegenheid over zijn vroege jaren, die hij beschrijft als: ‘Een doorsnee kindertijd. Heel normaal.’ Maar vanaf jonge leeftijd leek het al duidelijk dat hij was voorbestemd om allesbehalve doorsnee te zijn. Pattie bad dagelijks dat Justin zou opgroeien tot een moderne versie van de Bijbelse profeet Samuel, die de stem van zijn generatie was. Ze hoopte zelfs dat Justin een jeugdpredikant zou worden of dat hij religieuze liedjes zou opnemen voor een christelijke platenmaatschappij.

Al kort na zijn geboorte vertoonde Justin tekenen dat zijn

toekomst in de muziek lag. Het begon allemaal tijdens die kerkdiensten op zondagochtenden. ‘Ik speelde graag op de toetsen van het orgel en zo,’ vertelde Justin. ‘Dan speelden mensen me stukken voor en probeerde ik hen na te spelen. Ik was echt dol op muziek, ik had er een passie voor.’ Een passie waarvan het wel leek voorbestemd dat hij die tot uiting zou brengen.

Op de dag van Justins geboorte werden de hitlijsten aangevoerd door diva/zangeres Mariah Carey. In Groot-Brittannië stond ze zowel bij de singles als bij de albums op nummer één. Ook in het wereldnieuws was 1994 een belangwekkend jaar. Nelson Mandela werd het eerste zwarte staatshoofd van Zuid-Afrika, Los Angeles werd getroffen door een enorme aardbeving waarbij twintig slachtoffers vielen, en de Kanaaltunnel, die Groot-Brittannië met Frankrijk verbindt, werd geopend. Een van de grootste gebeurtenissen in de entertainmentindustrie was het huwelijk van de Amerikaanse popster Michael Jackson en de dochter van rock-’n-rolllegende Elvis Presley, Lisa Marie.

Justin was natuurlijk nog maar een baby toen al die gebeurtenissen plaatsvonden, maar toen zijn liefde voor muziek zich in latere jaren ontwikkelde, werd hij al snel een fan van Jacksons muziek, die grote invloed op hem had. Twee van zijn favoriete albums aller tijden zijn *Thriller* en *Bad*, die Jackson in de jaren tachtig uitbracht, nog voor Justins geboorte. Het zijn beide zulke klassieke verzamelingen van

aanstekelijke popliedjes dat ze populair blijven, zelfs onder mensen die toen ze uitkwamen nog niet eens bestonden. Van de twee albums samen zijn er ondertussen ongeveer honderdvijftig miljoen exemplaren verkocht – en ergens in dat totaal zitten de exemplaren van Justin, die het altijd heerlijk vindt om een nieuw album te kopen.

-JB-

Justins eerste stappen in de muziekindustrie worden wel eens vergeleken met het begin van Michael Jacksons carrière. De twee hebben in ieder geval gemeen dat ze beiden hun start hebben gemaakt op prille leeftijd. Maar Justin heeft zijn beroemdheid verworven als tiener, terwijl Jackson pas elf was toen The Jackson 5 in 1968 hun eerste single uitbrachten. Justin bracht zijn eerste nummer uit toen hij vijftien was – hij was in vergelijking dus al een echte ouwe rot!

Jackson heeft hoe dan ook een enorme invloed op hem gehad. ‘Ik putte veel inspiratie uit zijn geschiedenis,’ zei Justin, die de suggestie van de hand wees dat hij te jong is om Jacksons nalatenschap te kunnen begrijpen. ‘Ik begrijp hem absoluut,’ zei hij. ‘Ik ben opgegroeid met Michaels muziek. M’n moeder luisterde naar hem en ik zocht hem op op YouTube – dat doe ik nu nog steeds. Ik begrijp echt wat een geweldige artiest hij was en wat een enorme invloed hij heeft gehad op de pop.’ Behalve Jacksons liedjes luisterde Justin

ook graag naar die van soullegende Stevie Wonder, die zijn carrière begon bij hetzelfde Motown-label als Jackson.

Het eerste liedje waar hij helemaal gek van was, was volgens hem: “‘God Is Bigger Than the Boogie Man” uit [de tekenfilmserie] *VeggieTales*. En toen ik zes of zeven was, werd het “On Bended Knee” van Boyz II Men. Mijn moeder draaide dat album helemaal grijs. Ik ging dan naar mijn slaapkamer en probeerde de zangacrobatiek uit dat nummer na te doen.’

Justin mag dan inspiratie hebben geput uit bepaalde artiesten, onder wie Jackson, maar hij heeft duidelijk altijd zijn best gedaan om trouw te blijven aan zichzelf en zijn eigen stijl. ‘Ik had mensen tegen wie ik opkeek,’ heeft hij over die tijd gezegd, ‘maar ik heb nooit geprobeerd om hen te kopiëren.’ Ook zei hij: ‘Ik heb wel een heleboel geleerd van het luisteren naar Michael Jackson en Boyz II Men.’

Een van Justins lievelingsnummers van Jackson is ‘I’ll Be There’, dat de artiest uitbracht in 1970. De lieve beloftes van trouw en toewijding in de songtekst van dat nummer hebben veel weg van die in enkele van Justins eigen liedjes, en Justin heeft met zijn gitaar een prachtige cover van het nummer gespeeld. Hij heeft echter verteld dat hij als kind nooit een enorme fan is geweest van één specifieke popact, wat misschien verklaart waarom hij de hysterische reacties die zijn fans op hem hebben maar verwarrend vindt.

Justin is vooral beroemd om zijn strelende, lieve stem,

maar zijn grootste fans weten dat hij ook heel goed is op een aantal verschillende muziekinstrumenten. Hij zegt dat hij al op zijn tweede op de drums leerde spelen en dat het hem op die prille leeftijd – wanneer de meeste kindjes nog druk zijn met leren lopen en praten – al lukte om een degelijke vierkwartsmaat te spelen. Een echt drumstel had hij echter nog niet. Hij moest improviseren en deed dat door de maat te slaan op voorwerpen die hij thuis kon vinden, zoals kussens, potten en pannen. Pas toen hij vier was, kocht Pattie zijn eerste echte drumstel voor hem – ze was onder de indruk van zijn behendigheid met trommelstokken, en ze was het moe dat hij op de meubels bleef slaan.

Drumstellen zijn niet goedkoop, maar hun kerk sprong bij en hield een speciale collecte om geld in te zamelen voor de aanschaf. De leden van de parochie hadden geen idee dat hun geld bijdroeg aan de ontwikkeling van een jongen die tien jaar later een wereldwijde popsensatie zou worden.

Justin moest kunnen oefenen zonder zijn burens overlast te bezorgen, dus lieten zijn grootouders hem het drumstel in hun kelder zetten, waar hij er lustig op los kon rammen zonder dat iemand er veel last van had. Het vinden van een repetitieruimte was niet het enige probleem dat Justins nieuwe tijdverdrijf in de weg zat. Hij is linkshandig, maar het drumstel was, zoals de meeste, afgesteld op een rechtshandige drummer. Alsof dat nog niet lastig genoeg was, waren zijn leraren (de drummers van de kerkband) ook nog

eens rechtshandig, wat het voor Justin nog moeilijker maakte om van ze te leren.

Hij is altijd bijzonder vastberaden geweest, dus ook deze obstakels wist hij te overwinnen, en hij werd een indrukwekkend goede drummer. Een video op zijn YouTube-kanaal laat zien hoe geweldig goed hij op jonge leeftijd al op de drums speelde. In het filmpje zie je hem virtuoos op het drumstel van een vriend slaan. Hij speelt vaste, gelijkmatige maten, laat tussendoor wat tromgeroffel horen en laat zelfs op het bekken zijn talent zien. Wat het pas echt indrukwekkend maakt, is hoe eenvoudig hij het er allemaal laat uitzien. Deze video laat er geen twijfel over bestaan dat de muziek hem in het bloed zit. Al snel had hij het drumstel onder de knie, en zijn aangeboren muzikale vaardigheid won hem al bewonderaars.

Justin werd steeds behendiger op het drumstel, maar dat was nog lang niet genoeg voor zijn muzikale ontwikkeling, dus leerde hij zichzelf een heel assortiment aan andere instrumenten te bespelen, inclusief piano, gitaar en trompet. 'Je kunt wel zeggen dat ik ben gezegend met talent,' zei hij.

Hij komt naar eigen zeggen uit een familie die 'redelijk muzikaal is aangelegd'. Zijn oma is een getalenteerde pianiste die, vertelt hij, 'ook geweldig kan zingen en zo'. Zoals we later zullen zien, schreef ze ook haar eigen liedjes, en één daarvan was een van de vroege YouTube-uploads op de website die Justin tot een wereldwijde superster maakte.